

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Adaptacións funcionais da fauna ao medio	Code	610G02037	
Study programme	Grao en Bioloxía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Fourth	Obligatoria	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Bioloxía Animal, Bioloxía Vexetal e Ecoloxía			
Coordinador	Gonzalez Gurriaran, Eduardo	E-mail	eduardo.gonzalez.gurriaran@udc.es	
Lecturers	Galan Regalado, Pedro Manuel Gonzalez Gurriaran, Eduardo Servia García, María José	E-mail	pedro.galan@udc.es eduardo.gonzalez.gurriaran@udc.es maria.servia@udc.es	
Web				
General description	<ul style="list-style-type: none"> - Estudo dos factores que inciden na distribución da fauna nos diferentes medios. - Caracterización de ambientes e comunidades no medio mariño, augas doces e medio terrestre. - Adaptacións funcionais (térmicas, respiratorias, locomotoras, tróficas, reprodutivas), anatómicas e comportamentais da fauna nos diferentes medios. 			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Recoñecer distintos niveis de organización nos sistemas vivos.
A2	Identificar organismos.
A4	Obter, manexar, conservar e observar espécimes.
A6	Catalogar, avaliar e xestionar recursos naturais.
A10	Avaliar actividades metabólicas.
A11	Identificar e analizar material de orixe biolóxica e as súas anomalías.
A19	Analizar e interpretar o comportamento dous seres vivos.
A20	Muestrear, caracterizar e manexar poboacións e comunidades.
A22	Describir, analizar, avaliar e planificar o medio físico.
A23	Avaliar o impacto ambiental. Diagnosticar e solucionar problemas ambientais.
A24	Xestionar, conservar e restaurar poboacións e ecosistemas.
A26	Deseñar experimentos, obter información e interpretar os resultados.
A27	Dirixir, redactar e executar proxectos en Bioloxía.
A29	Impartir coñecementos de Bioloxía.
A30	Manexar adecuadamente instrumentación científica.
A31	Desenvolverse con seguridade nun laboratorio.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar en colaboración.
B6	Organizar e planificar o traballo.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nunha contorna de traballo.
B8	Sintetizar a información.
B9	Formarse unha opinión propia.
B11	Debater en público.
B13	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
- Adquirir coñecementos básicos que permitan comprender o funcionamento dos animais no seu medio, susceptíbeis de aplicación en estudos do medio natural, biodiversidade e manexo de organismos en condicións experimentais.	A1 A2 A4 A10 A11 A19 A20 A22 A24 A29 A30 A31	B1 B2 B3 B5	
- Habilidades de aplicación en estudos ambientais.	A2 A4 A6 A11 A19 A20 A22 A23 A24	B2 B3 B4 B5	
- Capacidade de definir conceptos, síntese e relación dos mesmos, abstracción e manexo de información de diferente procedencia (bibliográfica, manexos virtuais, etc.), redactar, coordinar e executar proxectos.	A19 A22 A26 A27 A29	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13	

Contents	
Topic	Sub-topic

MARINE ENVIRONMENT. Units 1-8

Unit 1.- The marine environment. Factors affecting the distribution of fauna. Biotic divisions in the marine environment. Coastal, bathyal, abyssal, and hadal fauna.

Unit 2.-Pelagic system: plankton and nekton. Plankton: spatial, temporal, and vertical distribution and, nictimerales migrations (meaning). Nekton: concept and composition.

Unit 3.- Adaptations of plankton and nekton to the pelagic life. Plankton: suspension, buoyancy and swimming. Nekton: buoyancy, locomotion (propulsion and resistance reduction) and protection.

Unit 4.- Respiratory and circulatory adjustments to prolonged diving: Circulatory adjustments, metabolic changes, O₂ deposits, and hydrostatic pressure compensation.

Unit 5.- The Benthos: coastal system and the deep system. Zonation. Factors affecting life in the intertidal area. Adaptations of intertidal organisms: dehydration, heat balance, mechanical stress, breathing, feeding, saline stress and reproduction.

Unit 6.- Soft bottom areas: characteristics. Adaptation and classification of fauna: habitat, mobility, size and feeding. Life on hard bottom areas. Sessile organisms: adaptations, layout and flow of water. Suspension feeders on hard bottom surfaces. Herbivores and carnivores on hard bottoms.

Unit 7.- Adaptations of the infauna to life in sediment: excavators and interstitial organisms. Feeding mechanisms. Burial and influence of animal activity in the sediment structure.

Unit 8.- From the continental shelf to the deep-sea. Environmental stability in deep waters. The physical environment: general characteristics.

Adaptations to food shortages, lack of light - vision - bioluminescence, colour, pressure, and feeding models, reproduction and growth. Deep benthos.

FRESHWATERS. Units 9-16

Unit 9.- Freshwaters. Typology of inland waters. Lotic and lentic environments: general characteristics. Groundwater and other special environments.

Unit 10.- Factors affecting the distribution of fauna: chemical characteristics of inland waters. River morphology and dynamics. Galician river ecosystems. Types of communities of organisms in aquatic environments.

Unit 11.- Benthos (I). Benthic macroinvertebrates. Reproductive adaptations and life cycles. Feeding adaptations.

Unit 12.- Benthos (II). Osmoregulation. The importance of temperature and the freezing problem. Respiratory adaptations. Adaptations to life in running waters.

Unit 13.- Drift. Composition of drift. Temporal and spatial variations. Functions of drift. Compensating mechanisms of drift.

Unit 14.- The neuston. Special features of the water surface. Major groups of neuston. General adaptations.

Unit 15.- The nekton. Composition. Way of life. Feeding strategies. Physiological and behavioural adaptations related to migration and reproduction.

<p>TERRESTIAL ENVIRONMENT. Units 17-22</p>	<p>Unit 16.- Introduction to terrestrial environments. Characteristics of terrestrial environments as habitat for animals, in relation to aquatic ones. Main constraints of terrestrial environments for animal life.</p> <p>Unit 17.- Aquatic origin of life. Origin and evolution of land animals. First land animals. Main routes for the colonization of the terrestrial environments. Evolution of terrestrial animals. Categories of terrestrial animals. Interstitial, cryptozoic, hygrophilous and xerophilous fauna.</p> <p>Unit 18.- Factors affecting animal life on land. Main factors affecting animal life on land: topographic, edaphic, climatic and biotic factors. The human impact: man's influence on land environments and terrestrial animals.</p> <p>Unit 19.- Morphological adaptations to terrestrial life. Locomotive and mechanical adaptations of animals to terrestrial life. Size, shape and physical architecture of the animals on land.</p> <p>Unit 20.- Physiological adaptations to terrestrial life. Main physiological adaptations of animals to life on land. Respiration, skin and cuticles. Water saving in the excretion.</p> <p>Unit 21.- Reproductive adaptations to terrestrial environments. Constraints of the terrestrial environments for reproduction of animals. Adaptations for protecting gametes in land. Using drops of sperm and spermatophores. Internal insemination. Reproductive adaptations to protect the offsprings. Cleidoic eggs. Oviparous and viviparous animals. Postnatal parental care.</p> <p>Unit 22.- Animal adaptations to different terrestrial environments. Adaptive models: island populations. Adaptations of open herbaceous environments. Adaptation to seasonality. Adaptations to cold in Arctic, Antarctic environments and high mountains. Adaptations to drought and heat in arid environments. Other adaptations to terrestrial environments.</p>
--	---

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A6 A19 A20 A22 A29 B1 B3 B6 B8	24	76.8	100.8
Objective test	A6 A10 A19 A22 A23 A24 A29 B1 B3 B4 B8 B9	3.1	0	3.1
Laboratory practice	A1 A2 A4 A6 A11 A19 A20 A29 A30 A31 B1 B2 B3 B5 B6 B13	15	1.5	16.5
Seminar	A6 A19 A20 A22 A23 A26 A27 A29 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B9 B11	8	18.64	26.64
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Leccións maxistras presenciais (24) duns 50' de duración, sobre aspectos teóricos do programa. O material gráfico (presentacións en PowerPoint ou outro tipo de imaxes) estará a disposición dos alumnos na UCV. Nestas sesións, cun contido que supón unha elaboración orixinal, trátase de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Objective test	Realización dun exame final ao remate do cuadrimestre. Proba centrada na materia impartida nas sesións maxistras e aspectos debatidos nos seminarios.
Laboratory practice	CARÁCTER OBRIGATORIO. Desenvolvemento das mesmas en 3 sesións, que requiren do manexo de organismos mariños, de augas doces e terrestres, entroncando os datos obtidos con aspectos biolóxicos e do medio natural correspondente. AO REMATE de cada sesión de prácticas de laboratorio, farán ENTREGA dun RESUME DE DATOS obtidos no seu desenvolvemento e CONCLUSIÓN das mesmas (nunha folla por posto de traballo, común para os alumnos do mesmo).
Seminar	A desenvolver nas horas de teoría en grupos reducidos, nos que se poderá incidir sobre os aspectos máis relevantes tratados previamente nas sesións maxistras, ou ben complementarios e de interese en relación coa materia. Nestes seminarios levaranse a cabo debates conxuntamente, téndose en conta a participación dos diversos alumnos que conforman o grupo. Poderán traducirse en discusión e exames curtos no seminario, e que serán considerados como PARTE DA AVALIACIÓN INDIVIDUAL. O ALUMNO AUSENTE nun seminario terá unha cualificación de 0 puntos na actividade desenvolvida nesa sesión.

Personalized attention

Methodologies	Description
Seminar	<p>A atención personalizada non está restrinxida ao tratado nas sesións de seminario. Trátase de titorías, sempre que o alumno o requira, nas que se poderán consultar dúbidas e/ou debater sobre do tratado no programa teórico da materia e abordado nas sesións maxistras, así como nos seminarios, ou ben nas sesións de prácticas de laboratorio.</p> <p>No caso de que puidera haber alumnado matriculado asimilado como ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia?, cabe contemplar que este contará coas titorías tradicionais como as de tódolos alumnos, e de xeito particular aquelas enfocadas a complementar a súa posíbel non participación nas actividades de seminario que tiveran lugar ao longo do curso académico.</p> <p>Así mesmo, e no referente ás actividades prácticas que puideran non ter sido desenvolvidas por estes alumnos -caso de contar coa dispensa oportuna-, contéplanse tamén titorías dirixidas a aportar información complementaria sobre das prácticas desenvolvidas de xeito xeral polo alumnado, facilitando así a avaliación deste sector de alumnado.</p>

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Seminar	A6 A19 A20 A22 A23 A26 A27 A29 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B9 B11	Debates en forma de discusión + exames curtos desenvolvidos por cada grupo reducido de alumnos, e que serán considerados como PARTE DA AVALIACIÓN INDIVIDUAL en función da participación/aportación de cada alumno no debate, e da cualificación obtida no exame curto desenvolto na fase final da sesión do seminario. O ALUMNO AUSENTE nestes debates/exames curtos terá unha cualificación de 0 puntos na actividade desenvolvida nesa xornada.	15
Objective test	A6 A10 A19 A22 A23 A24 A29 B1 B3 B4 B8 B9	Haberá un exame final da materia ao remate do cuadrimestre. A proba, con preguntas curtas, estará centrada na materia abordada nas sesións maxistras e aqueles aspectos que pola súa relevancia foron debatidos e desenvolvidos no contexto dos seminarios. Computará como o 70% da nota final (máximo 7 puntos sobre 10, se ben É PRECISO OBTENER UN MÍNIMO de 4.5 puntos sobre 10 para aprobar a materia).	70

Laboratory practice	A1 A2 A4 A6 A11 A19 A20 A29 A30 A31 B1 B2 B3 B5 B6 B13	Destacar o seu CARÁCTER OBRIGATORIO. Serán avaliadas en base ao traballo realizado no laboratorio ao longo das mesmas e aos datos aportados por cada grupo de alumnos/posto de prácticas en cada sesión de laboratorio, dado que ao remate da sesión deberán facer ENTREGA dun RESUME DE DATOS e CONCLUSIÓNS obtidos no desenvolvemento das mesmas. Prácticas realizadas en cursos previos no caso de alumnos repetidores, gárdase a cualificación por 3 anos.	15
---------------------	--	---	----

Assessment comments

A avaliación da materia terá en conta o coñecemento do programa teórico, as actividades prácticas de laboratorio e os debates desenvolto nas sesións de seminario. Valoraranse os coñecementos adquiridos, a comprensión e capacidade de síntese, a claridade expositiva e as habilidades adquiridas.

-Na primeira oportunidade de

avaliación terán carácter de NON PRESENTADO aqueles alumnos que non concorran á proba obxectiva, tendo ou non realizado previamente as prácticas de laboratorio, e/ou participaran ou non nos debates desenvolto nos seminarios.

-Terán carácter de SUSPENSO

aqueles alumnos que téndose presentado á proba obxectiva, non acadaran na mesma a cualificación mínima mencionada no apartado Avaliación, tendo ou non realizado previamente as prácticas de laboratorio, e/ou participaran ou non nos debates desenvolto nos seminarios.

-Os alumnos que concorrendo a

unha segunda oportunidade de avaliación non tiveran realizado as prácticas de laboratorio, terán que facer fronte a un exame complementarios con preguntas relativas ás mesmas como parte da proba obxectiva, debendo obter nestas preguntas unha cualificación mínima de 5.0

Terán carácter de NON PRESENTADO

aqueles alumnos que non concorran á proba obxectiva, tendo ou non realizado previamente as prácticas de laboratorio e participaran ou non nos debates desenvolto nos seminarios.

Serán cualificados con SUSPENSO aquelas alumnos que téndose presentado á proba obxectiva, non acadaran na mesma a cualificación mínima mencionada no apartado Avaliación.

No caso de que existira ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia?, e que puideran non ter realizado as prácticas de laboratorio, estes alumnos deberán realizar de xeito específico un exame de prácticas. Para isto será imprescindible a información que puideran ter obtido en titorías específicas, que incluírá documentación elaborada polo alumnado como parte das sesións de prácticas previamente realizadas.

A superación da proba obxectiva da materia, que representa o

70% da cualificación final, deberá ser complementada coa obtención de, cando

menos, unha cualificación de 5.0 no exame de prácticas mencionado. Estes alumnos, tanto na primeira como na segunda oportunidade de avaliación, deberán realizar o exame de prácticas

mencionado, e este terá un peso que representará o 30% da cualificación final.

<p>Basic</p>	<p>MEDIO MARIÑO -Castro, P. & M.E. Huber, 2007. Biología Marina (6ª ed.). Madrid: McGraw-Hill/Interamericana, 486pp. -Hill, R.W., G.A. Wyse & M. Anderson, 2006. Fisiología Animal. Ed. Panamericana. -Morrissey, J. & J.L. Sumich 2009. Introduction to the Biology of Marine Life (9th ed.). Sudbury: Jones & Bartlett Publishers, 454pp. -Nybakken, J.W. & M.D. Bertness, 2005. Marine Biology. An Ecological Approach (6th ed). New York: Pearson- Benjamin Cummings Publishers, 579pp. -Levinton, J.S., 2011. Marine Biology. Function, Biodiversity, Ecology (International 3ª ed.). New York: Oxford University Press, 588pp.+glosario e índice. -Randall, D., W. Burggren & K. French, 2002. Eckert Animal Physiology. Mechanisms and Adaptations. (5ª ed.). W.H. Freeman and Company. AUGAS DOCES -González, M.A. & F. Cobo, 2006. Macroinvertebrados de las aguas dulces de Galicia. Hércules de Ediciones. -Margalef, R., 1983. Limnología. Omega. -Petts, G. & P. Calow (eds.), 1996. River biota. Diversity and dynamics. Blackwell Science. -Tachet, H., P. Ricoux, M. Bournaud & P. Usseglio-Polatera, 2002. Invertébrés d'eau douce. Systématique, biologie, écologie. CNRS Editions. MEDIO TERRESTRE -Pough, F. H., C.M. Janis. & J.B. Heiser 2009. Vertebrate Life (8th ed.). London: Prentice Hall. -Rose, E. 2006. Animal Adaptations for Survival. New York: The Rosen Publishing Group. -Wilmer, P., G. Stone & I. Johnston 2009. Environmental Physiology of Animals (2nd ed.). John Wiley & Sons.</p>
<p>Complementary</p>	<p>MEDIO MARIÑO-Berta, A., J.L. Sumich & K.M. Kovacs 2006. Marine Mammals: Evolutionary Biology (2nd ed). Burlington: Academic Press, 547pp. -Bone, Q. & R.H. Moore 2008. Biology of Fishes (3rd ed.). Abingdon: Taylor & Francis Group, 478pp.-Eddy, F.B. & R.D. Handy 2012. Ecological and Environmental Physiology of Fishes. Oxford: Oxford University Press, 253pp.-Herring, P. 2002. The Biology of the Deep Ocean. Oxford: Oxford University Press, 314pp. -Karleskint, G., R. Turner & J.W. Small, 2010. Introduction to Marine Biology (International 3rd ed.). Belmont: Books/Cole, Cengage Learning, 581pp. -Little, C., G.A. Williams & C.D. Trowbridge, 2010. The Biology of Rocky Shores (2nd ed.). Oxford University Press, 356pp. -Williams, T.M. & G.A.J. Worthy 2002. Anatomy and Physiology: the Challenge of Aquatic Living. In, Marine Mammal Biology. An Evolutionary Approach. Hoelzel, A.R. (ed.) pp. 73-97. Oxford: Blackwell Science, 432pp.AUGAS DOCES -Gibert, J., D.L. Danielopol & J.A. Stanford (eds.) 1994. Groundwater ecology. Academic Press. -Guthrie, M. 1989. Animals of the surface film. Richmond Publishing.-Lancaster, J. & R.A. Briers 2008. Aquatic insects. Challenges to populations. CAB International.-Thorp, J.H. & A. Covich (eds.) 2001. Ecology and classification of North American freshwater invertebrates. Academic Press.MEDIO TERRESTRE-Biewener, A.A. 2003. Animal Locomotion. Oxford Animal Biology Series. Oxford: Oxford University Press.-Chapin, III, F.S., P.A. Matson & H.A. Mooney 2012. Principles of Terrestrial Ecosystem Ecology (2nd ed.). Birkhäuser. -Daly, H.V., J.T. Doyen & A. H. Purcell 1998. Introduction to Insect Biology and Diversity. Oxford University Press USA.-Pechenik, J.A. 2010. Biology of the Invertebrates. McGraw Hill.-Linzey, D.W. 2011. Vertebrate Biology (2nd ed.). Johns Hopkins University Press.-Shugart, H. H. 1998. Terrestrial Ecosystems in Changing Environments. Cambridge University Press.-Vaughan, T.A., J.M. Ryan & N.J. Czaplewski, 2011. Mammalogy. (5th ed.). Sudbury: Jones and Bartlett Publishers.-Vitt, L.J. & J.P. Caldwell, 2009. Herpetology (3rd. ed.). San Diego, CA: Elsevier. Academic Press.</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

- Zooloxía: Zooloxía I/610G02031
- Zooloxía: Zooloxía II/610G02032
- Fisioloxía Animal: Fisioloxía Animal I/610G02035
- Fisioloxía Animal: Fisioloxía Animal II/610G02036
- Ecoloxía: Ecoloxía I (individuos e ecosistemas)/610G02039
- Ecoloxía: Ecoloxía II (poboacións e comunidades)/610G02040

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

-As sesións maxistras son especialmente recomendábeis con vistas ao seguimento do programa teórico da materia. Particularmente, dado que non se segue ningún texto concreto, recoméndase o seguimento das sesións maxistras como o xeito máis idóneo para abordar a materia.-Igualmente esencial para os alumnos facer uso da Plataforma Virtual da UCV para o desenvolvemento da materia.-Recoméndase contar con coñecementos a nivel de usuario de ferramentas informáticas básicas (navegación, procesador de textos, preparación de presentacións, etc).-Recoméndase coñecemento de inglés cun nivel de comprensión de lectura medio.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.